

SLOVENSKI NAROD.

Nahaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravlništvo pa v pritličju. — Upravlilstvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenec“ in dr. Tavčar.

Neustrašni in energični nastop dr. Tavčarja proti pravosodju dr. Kleina in grofa Gleispacha je spravi „Slovenca“ v jako neprijeten položaj. Kot slovenski list, kot glasilo stranke, ki pravi, da stoji na slovenskem narodnem stališču, ni mogel „Slovenec“ drugače, kakor da je odobral dr. Tavčarja govor, saj so se v tem govoru branile slovenske pravice proti nasilnosti nemških nacionalnih sovražnikov. Ali storil je to le težko in vsaka vrstica, ki jo je zapisal „Slovenec“, priča, kako težko mu je poteklo tistih par besedi iz peresa, kako silno nerad je to storil, kar je moral storiti, če ni hotel, da nastane v njegovih lastnih vrstah vihar.

Toda klerikalci liguorijanskega kroja si zna pomagati in pomagal si je tudi „Slovenec“.

Priljubljen je govoru dr. Tavčarja in ga odobral — saj to mora storiti tudi največji njegov nasprotnik — obenem pa je v vsakovrstni zvezi priskočil nemškonalcionalnim krivičnikom na pomoč, zlasti grofu Gleispachu, ki je sedaj pač jako vesel svoje prijateljske zveze z dr. Šusteršičem.

Napram slovenski javnosti se je delal „Slovenec“ velikodušnega. V tem slučaju pozabimo vse, kar je nam dr. Tavčar žalega storil pred sodiščem in pričakujemo od svojih poslancev, da v državnem zboru glasujejo zoper izročitev dr. Tavčarja. Vprašamo samo: Kako pa naj klerikalci glasujejo? Ali naj se ločijo od Čehov, Hrvatov, Poljakov, Malorusov in Srbov? Ali naj danes odobravajo, kar se jutri lahko njim samim zgodi? Ali naj spletajo nemškimi nacionalcem vrv, s katero bi ti jutri lahko obesili „Slovenčeve“ klerikalce? Čemu torej tisto „pozabimo vse“. Dr. Tavčar prav nič ne reflektira na to, da bi klerikalci kaj pozabili in ne potrebuje njihovega priznanja. Kar je dr. Tavčar pribil, to se tiče vseh nemških strank, klerikalcev ravno toliko kakor liberalcev. Kar je sedaj poskušal na Slovenskem grof Gleispach, to so za časa Lasserja in Kollerja na Češkem prav pogostoma prakticirali. Če

hočejo klerikalci omogočiti tako persekucijo — slobodno jim!

Tudi „Slov.“ je poskusil po zgledu nemških nacionalcev odločiti dr. Tavčarjevemu govoru ost, češ, govoril je v osebni zadevi. Toda pri tem slučaju je osebna udeležba dr. Tavčarja popolnoma postranska stvar. Še predno je prišel dr. Tavčar do besede, so različni vplivni poslanci hodili okrog njega in ga prosili, naj nikar ne zadeve ne spravlja v javnost, češ, da je minister pripravljen takoj na tistem stvar popolnoma poravnati. Ko bi se bilo šlo dr. Tavčarju za lastno osebo, bi bil gotovo sprejel to ponudbo. A dr. Tavčar je ni sprejel. Nemu ni bilo za lastno osebo, bilo mu je za pravico, bilo mu je za splošni interes. Postopanje grofa Gleispacha je bilo tako, da je javni interes zahteval, da se javno ožigosajo in enkrat za vselej preprečijo taka zavratna delegiranja. Zato je dr. Tavčar govoril ter svoj osebni interes popolnoma zapostavil za javni interes, za korist vseh Slovencev, tudi slovenskih klerikalcev.

Nemški listi so hoteli na vsak način oslabiti vtis dr. Tavčarjevih razkritij in zato so rekli, da je dr. Tavčar govoril za svojo osebo. „Slov.“ je sicer vedel, kako stvar v resnici stoji, a posnemal je vendar nemškonalcionalne liste, samo da bi osumničil nagibe dr. Tavčarjevemu nastopu pred slovensko javnostjo. Dr. Tavčar se je zavzel za stvar, pri kateri so klerikalci ravno toliko zainteresirani kakor liberalci. — „Slovenec“ pa to kvitira s takim sumničanjem.

Tudi Ornigu samemu je priskočil „Slovenec“ z resnično ljubeznijo na pomoč, in sicer tako srečno, da se danes že »Grazer Tagblatt« sklicuje na »Slovenca«, češ, da imata vendarle grof Gleispach in pek Ornig prav, ne dr. Tavčar.

„Slovenec“ se je namreč potrudil osumničiti ljubljansko porotno sodišče. Ornig je svojo zahtevo, naj se delegira mariborsko porotno sodišče, utemeljil z nesramno trditvijo, da bi bil dr. Tavčar v Ljubljani oproščen za-

radi svojega političnega vpliva. To je skrajna predrznost. V našem dopisu, zaradi katerega je Ornig vložil tožbo, ni bilo povedano nič več, kakor to, kar so nemške priče pri neki obravnavi izpovedale in kar je bilo natisnjeno v »Grazer Volksblattu«. Ornig ni tožil dotičnih prič, ne »Grazer Volksblattu«. To opravičuje mnenje, da bi se dokaz resnice najbrže prav sijajno posrečil in to je pravi vzrok, da se Ornig boji ljubljanskih porotnikov in želi imeti za sodnike — svoje prijatelje na mariborski porotni klopi.

„Slovenec“ pa je Ornigu hitro priskočil na pomoč, da bi svoje lastne lumparije postavil v milejšo luč. Tudi »Slovenec« dolži ljubljanske porotnike, da so pristranski, da dajo načeloma samo liberalcem prav, da so torej krivopričežniki, kajti vsak porotnik prišeže, da bo sodil po vesti in po pravici. Naj si porotniki to »Slovenčev« infamijo dobro zapomnijo.

Zakaj krade »Slovenec« ljubljanskim porotnikom čast? Zato ker je bil nekdajkrat zaradi častikraje obsojen. »Slovenec« je — saj ga pozna ves slovenski svet — na najpogostejši način najrazličnejšim ljudem celo ženskam, čast kradel in ko so si iskali zadoščenja na pristojnem mestu, ko se je pred sodiščem izkazalo, da je »Slovenec« lagal in obrekoval, so bili toženi redaktarji obsojeni. Obsojeni so bili, ne zato, ker so klerikalci, nego ker so grešili proti postavi. Te obsojbe bole »Slovenca« in zato pritrjuje zdaj Ornigu in grofu Gleispachu, češ, morda bo potem vendar kdo verjel, da takrat »Slovenec« ni bil obsojen zaradi storjenih lumparij, marveč zato, ker mu porotniki načeloma ne dajo prav.

Vzpričo temu lahko s popolno opravičenostjo rečemo, da je stališče, na katero se je postavil »Slovenec« napram govoru dr. Tavčarja, nevredno slovenskega lista. Sicer pa kaj drugega sploh nihče ni pričakoval od njega.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Z mandžurskega bojišča.

General Saharov je postal 14. t. m. generalnemu štabu tole brzojavko: Naša artiljerija je 13. t. m. obstreljevala Nangazi in razdejala obzidje, za katerim se je nahajal sovražnik in obstreljeval naše okope. Bombardirali smo japonske pozicije s šrapneli in potisnili Japonce v beg.

Napad 12. t. m. na železniški most med Goonplinom in Fanzetunom je izvršil neki japonski konjeniški oddelek v družbi z 200 Hun-guzi.

Naskok je bil namenjen na most in na okope, ki so jih zavzemale ruske obmejne straže. V času, ko so se ruski oddelki branili, so obmejni lovci napadli Japonce z bajoneti. Japonci so se spustili v beg in so pustili na bojišču dva mrtveca. Ruski podčastnik, ki je odbil japonske napade, se je približal mostu, do katerega so skušali dospeti posamezni Japonci, da bi ga razstrelili v zrak. Ljuto streljaje smo Japonce primorali, da so se umaknili. Približno 70 Japoncev je obkolilo južno od mostu sprednje straže naših obmejnih lovcev. Ko so se predstraže umaknile, so Japonci na več mestih razdejali železniško progo in pritrdili na brzajavih drogih z melinitom napolnjene karteče.

Ruski voji so dobili pomoč iz Fanzetuna in razgnali Japonce, ki so razstrelili v zrak brzajavne droge.

Nekaj obmejnih lovcev se je odposlalo v varstvo sosednjih vasi, drugi pa so zasledovali sovražnika 25 vrst daleč.

Berolinskemu »Lokalanzeigerju« se poroča iz Tokija: Vsa armada generala Nogija je že dospela na bojišče, kjer je nameščena na skrajnem desnem krilu.

Japonska armada v Mandžuriji.

»Ruski Invalid« priobčuje na podlagi izpovedb japonskih ujetnikov pregled vojnih sil japonske armade. Po njegovih besedah se razteza

japonska fronta na 80 vrst. Na desnem krilu se nahaja Kurokijeva armada s 85.000 možmi, v centru Nodžueva armada s 65.000 možmi, na levem krilu pa Okujeva armada, okrepljena z Nogijevimi voji s 115.000 možmi.

Vsa japonska armada torej šteje po mnenju »Ruskega Invalida« 234 bataljonov in 51 eskadronov ali 265 tisoč mož z 846 topovi.

General Gripenberg.

Iz zanesljivega vira v Petrogradu se zatrjuje, da je general Gripenberg na ukaz iz Petrograda stopil v ofenzivo. Sedaj se nahaja general že na potu v Rusijo. Vsa nesoglasja s Kuropatkinom so že poravnana in nikdo več ne misli na to, da bi se odpoklical.

Izpred Port Arturja.

Iz Tokija se poroča: V Port Arturju šteje japonska posadka samo 8000 mož, ki so rezervisti starejših letnikov. Kitajski kuliji delajo dan in noč, da popravijo portarturske fore in utrdbe. Takisto tudi zasipujejo okope, ki so jih napravili Japonci za časa obleganja.

Carjev pooblaščenec na potu v Vladivostok.

Včeraj je odpotoval v Vladivostok general Abaca, ki ga je tjakaj poslal sam car Nikolaj in mu dal najobsežnejša pooblastila.

Nove japonske torpedovke.

Po poročilih iz Tokija sta včeraj stopila v službo dva nova torpedna rušilca »Arioke« in »Subuki«, ki sta bila zgrajena na Japonskem.

Takisto je že tudi dograjena torpedovka »Arare«, ki se v Jokahami spusti v morje.

Zadnja junaška borba oklopnice »Sebastopol«.

»Novoje Vremja« priobčuje pismo na hčerko kapitana Esena, bivšega poveljnika oklopnice »Sebastopol«, datirano z dne 20. decembra m. l. iz Port Arturja, v katerem se slika zadnja junaška borba »Sebastopola« z

LISTEK.

Predpustna romanca.

Spisal Iv. Florjančič.
(Konec.)

»Na zdravje! Kar sem, kar sem!« In stiskali so nama veselo roke drug za drugim. Ravno majhno omizje nas je bilo...

Poleg nas so sedeli sami znanci, in pri eni mizi starši s hčerkami, s katerimi so začeli pogumnejši že koketirati. Samintja so se čule opazke, da so premajhne mize, ker se jih ne more po več zbrati okrog njih.

In res je bilo vse tako majhno. Komaj po šest, sedem jih je sedelo okrog ene mize. V ospredju je bilo sicer še dovolj prostora, a tam je bilo pripravljeno za godbo, ki so jo vsak čas pričakovali.

Ljudje so se vedno in vedno prihajali. Bogat in raznovrsten spored je marsikoga privabil, ki bi bil sicer gotovo doma ostal. Kajti vsakdo je egoist in gre le tja, kjer se več

dobi. To je v naravi človeški in se ne da odpraviti.

Šum in hrup je postajal čimdalje večji. Nekaj od našega omizja se jih je že razšlo med množico, pozdravljajoč znanke in znance in sem tertijsko so se čuli zvonki smeji gospodičen, zabavajočih se z gospodi.

Prišla je godba, nakar je polagoma potihnil šum. Le pritajeno šepetanje se je čulo po veliki dvorani, podobno daljnemu šumu derode reke...

Večer otvori godba, ki zaigra par lepih komadov iz znanih oper. Nekateri so tiho poslušali, nekateri so znane oddelke polglasno peli. Ko konča godba, zaorijo po dvorani glasovi pohvale in ploskanja ni bilo konca.

Zdaj nastopi govornik, mlad, lep človek. Gospodične so ga posebno občudovale in tudi gospe niso odvrčale pogleda od njega...

Govoril je šaljiv govor, nalašč za ta večer prirejen. Pri vsakem stavku se je moral skoro ustaviti. Ljudje so se smejali na ves glas res dovtipnim besedam in kretnjam go-

vornikovim. Pojasneval je pomen tega večera in slavil z izbranimi in na vse načine zvitiimi frazami kurenta. Ko je končal, so ga hoteli na vsak način izkiniti, pa ušel je za kulise...

Gledal in poslušal sem vse, a v mojem srcu ni dobila nobena stvar pravega odmeva.

Skrivoma, ko me ni videl nobeden prijatelj, sem zapustil dvorano in odšel na stranski hodnik, ki je bil le na pol razsvetljen...

Notri pa je začela igrati godba... Tedaj se je v mojem srcu porajal zatrt spomin in vstajala je pred menoj preteklost in mi napolnila dušo z nemirnostjo...

Kako je bilo lani ob tem času. Bila je tudi veselica. Prišel sem tudi jaz, toda — v družbi Ivanke in njenih staršev...

Govoril sem na ta večer pol šaljiv, pol resen govor... Govoril sem o nezvesti ljubezni in njenih nasledkih... Nekaj časa je bilo šaljivo, a postalo je resno... In takrat, ko sem govoril z občutkom mlade-

niša, mi je obstalo oko na Tebi... na Tvojem milem obrazu... Zdelo se mi je, da si zardela in se mi nasmejala tako milo, tako otroško vdano... Ves čas sem gledal nate, nisem mogel odvrniti pogleda od Tebe... Zdelo se mi je, da čutiš Ti isto, kar čutim jaz...

Končal sem... Nisem se zmenil za ploskanje drugih, gledal sem Tebe, kakšno sodbo boš izrekla... In takrat sem videl, kako si se pripognila na desno — in kmalu nato si vrgla pest svežega cvetja na oder, kjer sem stal jaz... En listič cveta pa je ostal na moji rami in zdrnil na prsi...

Sedaj sem bil šele zadovoljen. Ves večer sem plesal s Teboj in govorila sva mnogo, mnogo... Sam se nisem mogel več drugi dan spominjati kaj... In hodila sva po hodniku skupaj, ko so se drugi zabavali v šumni družbi...

Ah, srečne ure, ki ste minile tako hitro, ki ste se tako hitro potopile v morje nepozabnosti... v morje večnosti? ... Se li še kdaj vrnete? Me li naredite še kdaj sreč-

nega? Ali pa bodem še dalje pil kupo gorja, kupo bolesti?...

Odšla si s svojimi starši v svoj rojstni kraj R... Od tistega časa Te nisem več videl, nisi dobil kako daljše pismeno poročilo iz Tvojih rok. Kaj se godi s Teboj? Ti je mogoče tako slabo, da mi nočeš pisati? Revica! Ali me pa mogoče ne ljubiš več?

Da bi me zavrnila? Tega ne smeš!

Zdrnil sem se. Nekdo me je prijel za ramo. Bil je Zdravko.

»Ali ti je slabo?«

»Ne, le premišljeval sem.«

»Tu je prinesel postrežek pismo zate, naj ti ga takoj oddam.«

»Hvala lepa!«

Kdo neki bi mi tako nenadoma pisal? S tresočo roko odprem pismo:

Dragi Slavko!

Začudil se bodeš mogoče! Če moreš, pridi na moje stanovanje B... cesta 1. Danes smo se preselili zopet v Ljubljano. Te željno pričakuje

Tvoja
Ivanka.

japonskimi torpedovkami. Kakor je znano, so Japonci po osvojitvi 203-metrškega grida jeli bombardirati pristanišče in uničili vse ruske ladje razen »Sebastopol«, ki je utekel na zunanjo rejdo.

Glasom pisma, ki ga priobčuje »Novoje Vremja«, je tu »Sebastopol« naskočilo 20 japonskih torpedovk.

Predno pa so mogle doseči svoj namen, poškodovati »Sebastopol«, da bi bil nesposoben za boj, se je od njih potopilo osem.

Štiri torpedovke so bile zadete od granat s »Sebastopol«, dve ste ponesrečili na minah, dve pa je zadel ruski torpedo.

General Steselj.

Kakor se poroča iz Port Saide, je včeraj dospel tjakaj general Steselj, ki takoj odpluje na ruskem parniku »Sv. Nikolaj« dalje v Odeso. Člani tamkajšnje francoske kolonije so ga slovesno sprejeli ter mu izročili posebno addresso in lovorjev venec.

Tretje brodovje na potu.

Iz Libave se brzojavlja z dne 15. t. m.: Danes ob 12 uri opoldne je odplulo tretje tihomorsko brodovje pod poveljstvom admirala Nebogatova iz pristanišča, da se odpravi na Daljni Vzhok. Eskadro spremljajo številni transportni parniki s premogom in živili, da se ji ne bo treba ustaviti skoro v nobenem pristanišču. Nebogatov bo plul skozi Sueški kanal, in sicer z vso hitrostjo, da čim prej doseže Madagaskarja, kjer se združi z admiralom Roždestvenskim.

Kako so izvedeli Japonci, da je »Novik« na potu v Vladivostok?

V Petrogradu je 11. in 12. t. m. predaval, kakor posnemamo iz »Novoje Vremena«, poročnik Tejkovski, bivši častnik s križarke »Novik«, o življenju v Port Arturu za časa obleganja, o pomorski bitki dne 10. avg. l. l. in o »Novikovem« poskusu, dospeti v Port Artur. Kar je Tejkovski pripovedoval, je vse sam doživel.

Kakor je znano, je bil »Novik« edina ruska ladja, kateri bi se po pomorski bitki dne 10. avgusta skoro posrečilo dospeti v Vladivostok.

Po bitvi se je petero ruskih oklopnih pod poveljstvom kneza Uhtomskega vrnilo v Port Artur, oklopnica »Cesarjevič« je težko poškodovana jedva dospela v Kiaočao, križarka »Askold« z dvema torpedovkami je utekla v Šanghaj, križarka »Diana« pa je našla utočišče v francoski luki Saigon. Tudi »Novik« je že utekel v Kiaočao, a ni ostal tukaj, marveč se je preskrbel samo s premogom ter takoj odplul z namenom, da skuša dospeti v Vladivostok. To bi se bilo po mnenju poročnika Tejkovskega

tudi zgodilo, ako bi se ne prigodilo nekaj, kar je usodepolno vplivalo na končni izid.

Tejkovski je pripovedoval o tem prilično takole: »Naloživi v Kiaočavu 400 ton premoga, je »Novik« odplul pončji iz luke v smeri proti korejskemu obrežju ter se pasno ogibal vsaki ladji. Tako smo končno srečno prepluli morsko ožino Vandjemen na jugu Japonske. Nakrat pa se je pojavil drugega dne, ko se je še komaj zdanilo, v bližini »Novika« angleški parobrod. Ta parobrod bi morali pravzaprav potopiti; na njem je sprva samo nekaj potnikov zarlo rusko križarko, skoro pa se je vsa paluba napolnila radovednih gledalcev.

To je bil tragičen položaj! To so bili težki trenotki! Ali najpotopimo nedolžne potnike? Toda rusko mehkočutje in dobrosrce je zmigalo, pustili smo angleški parobrod na miru, zato pa je moral poginiti »Novik«.

Ta angleški parnik je nato obvestil Japonce, da je plul »Novik« skozi morsko ožino Vandjemen in se nahaja na potu v Vladivostok.

Nadaljna usoda »Novikova« je znana. Dospel je srečno v Kozjakov na otoku Sahalinu, kjer se je hotel preskrbeti s premogom. Že se je pripravil na odhod, kar so ga napadle japonske križarke. V boju proti premoči je bil poškodovan in da bi ladja ne prišla v japonske roke, jo je posadka sama potopila.

Dolej se ni vedelo, kako so Japonci izvedeli, da se »Novik« nahaja na potu v Vladivostok, Tejkovski je prvi to pojasnil.

Po poročnikovem mnenju bo mogoče še »Novik« dvigniti, ker ni tako hudo poškodovan!

Državni zbor.

Dunaj, 15. februarja. Za posl. grofom Sylva-Tarouca je govoril posl. Romančuk, ki je svetoval vladi, naj se varuje strankarskih vplivov. Za rešitev avstrijskega problema je nasvetoval, naj se sestavi narodnostni odbor, v katerem bi bile zastopane vse stranke. Nadalje je govoril o položaju Malorusov v Galiciji. Izjavil je končno, da Malorusi sedanji vladi sicer niso že v naprej nezaupni, toda sama osebna sprememba za nje nima veljave, dokler se temeljito ne spremeni sistem. — Posl. dr. vitez Starzynski je zahteval reforme državnozbornskega pravilnika ter je končno polemizoval z izvajanjem posl. Romančuka. — Posl. Ivčević je govoril o željah in zahtevah dalmatinskega prebivalstva ter zahteval, da se sklene pravična sprava med Čehi in Nemci, kakor tudi z ostalimi slovan-skimi narodi. Ravnopravnost naj ne bo zajamčena samo na papirju, temuč tudi v državni upravi. — Potem je prikrbel grf Sternberg s svo-

jim plemenitaškim govorom neprosto-voljno zabavo. Rekel je na pr.: »Jaz stojim na višjem stališču, da se plematvo razlikuje od meščanstva le po tem, da ima večje dolžnosti!« — Posl. Breiter: »Večje dolžnosti!« — Grof Sternberg: »Drži gobac!« Potem je grof hudo napadal časopise ter psoval posamesne liste. V nadaljnjem govoru je povedal sledeče primere: Čehi zadnjih petnajst let niso delali drugega kot politiko cestnih tabel. Ta politika je os, okoli katere se vrtil znoj prebivalstva. (Viharna veselost) Socializem je najstrašnejša bolezen našega stoletja, to je apologija beštije v človeku. (Veselost) Kapital je nakupljena energija brez osira na to, ali izhaja ta kapital iz žuljev ljudstva ali iz moči solnčnih žarkov. Zelo bolna stran našega socialnega življenja je tudi to, da hodi židovstvo roko v roki s socialnimi demokrati. Sveda je to nekoliko opravičeno. Zakaj, ako bi bil jaz žid, bi bil tudi socialni demokrat. — Poslanec Schuhmeier: »Bogu bodi hvala, da niste židi!« — Nato je govoril posl. Herold, ki je polemizoval najprej z grofom Sternbergom, češ, da ta poslanec ne pozna politike češkega naroda. Napram izjavi ministrskega predsednika, ki je izrazil svoje veselje, da je začela zbornica sprot redno delovati, je pripomnil dr. Herold, da zbornica še ni sposobna za delo. Čehi so umaknili svoj nujne predloge ter ustavili obratovanje prostovoljno z ozirom na prišakovanje, da bodo prihodnji dogodki še zahtevali, da Čehi znova posežejo vmes v interesu dinastije in celokupne države. Iz takih pričakovanj so Čehi spremenili taktiko, ne pa iz osebne naklonjenosti napram sedanjemu ministrskemu predsedniku. Potem je razpravljal o narodnostnem sporazumljenju na Češkem. To vprašanje ni pretežko rešiti. Ako se napravi narodnostno vprašanje, za pravno vprašanje je isto že tudi rešeno. — Nato se je razprava prekinila. Pr. hodnja seja bo jutri.

Iz odsekov in klubov.

Dunaj, 15. februarja. Sanitetni odsek je dognal lekarniški zakon do § 15. Daljša debata se je razvila pri § 15, ki govori o prenosu lekarn na druge osebe. Preporna vprašanja so se izročila načelniku in poročevalcu ter se bo odsek s tem paragrafom znova bavil prihodnji teden. — Poljski klub je sprejel v današnji seji izjavo, v kateri obžaluje žalostne dogodke v Rusiji in krvave represalije v Ruski Poljski, a izjavlja, da bi vsak poskus, dati temu gibanju poljsko narodno obilježje, hudo škodoval poljski stvari. — Nemški izvršilni odbor ima jutri sejo, da se bavi z znanim predlogom posl. dr. pl. Derschatte. Vsenemci so sklenili, da podpirajo njegov predlog, dočim so

kršč. socialisti neizprosni nasprotniki. — Program za bodoče delovanje državnega zbora je sledeče določen: V jutrišnji seji se dožene prvo branje o proračunu. V petek bo drugo branje o refundacijski predlogi. Potem bo odmor do torka, katerega dne se začne drugo branje o rekrutni predlogi. Potem sledi prvo branje o obrtni noveli. V četrtek prihodnjega tedna začne zborovati proračunski odsek. Med tem časom bo zbornica imela le po dve seji na teden.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 15. februarja. Položaj postaja z vsakim dnem zmedenejši; en del neodvisne stranke vztraja pri svoji zahtevi, da se mora izpolniti vojaški program. Takih zahtev bi si nobeno ministarstvo ne upalo predložiti cesarju. Pri takih razmerah se skoraj gotovo opusti misel na koalicijsko ministarstvo ter bo kriza še dolgo trajala.

Dunaj, 15. februarja. Jutri sprejme cesar v posebni avdijenci pl. Szella, dr. A. Wekerla in ministra grofa Khuena-Hedervarya.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 15. februarja. Ministrski svet se bavi še več dni z vprašanjem, kako urediti pravno razmerje drugovercev, posebno starovercev, ker tudi od tukaj izvirajo nezadovoljnosti, ki širijo nemire.

Varšava, 15. februarja. Skoraj v vseh tovarnah tukaj in v Lodzu se je začelo redno delati. Policijska oblast je naznanila, da morajo delavci počakati tako dolgo, da vlada dočene svoja posvetovanja o zboljšanju delavskega položaja, katere zadeva je tudi carju zelo pri srcu. — Generalni gubernator Čertkov je dobil dopust na nedoločen čas ter se najbrže več ne vrne.

Francoski zbornici.

Pariz, 15. februarja. Komisija, ki razpravlja o zakonskem načrtu za ločitev cerkve od države, je sprejela poročilo naučnega ministra Bienvenue-Martina. Minister naglašja, da je vladni načrt tako izcelan, da se ločitev lahko izvrši brez vznemirjenja, ne da bi se verski obredi motili ali kratali svoboda vesti. Ljudstvu ostanejo navade in običaji nedotaknjeni. — Senat je sprejel več članov vojaškega zakona, a je odklonil predlog vojnega ministrstva, naj bi se za Algir snizala vojaška služba na dve leti.

Dopisi.

Iz Zaloga. Dolgo časa je že minulo, da se ni nič čitalo o c. kr. pošti v Zalogu pri Ljubljani. Ne bi se bili mislili, da se bo uresničila krivica za Zalog in okrožne vasi, da se naša čez 50 let tu obs oječa pošta premakne v Polje tik župniškega urada, kjer gospodari dobro rejeni »častiti gospod«,

ki vodi tudi pri D. M. v Polju stannjočega župana g. Dimnika, ki pa bolje sliši na ime »Jokl«. Debeli gospod je, kakor smo že enkrat v tem listu objavili, pomagal Joklu hišo zidati s tem, da mu je denarja preskrbel in zdaj je Jokl na župnika navezan in mora pla-sati kakor »gospod« žvižga. Vsi naši kurzi, da se poštni urad ohrani v Zalogu, so padli v vodo, ker c. kr. ministarstvo je že sklenilo premestiti pošto iz Zaloga v D. M. v Polju. Pa dragi g. Jokl, ne bahajte se okoli, da ste Vi to napravili in tudi ne Vaš denarni oče, častiti gospod. Ta krivica zgodila se je s pomočjo drž. poslanca Fr. Povšeta, kateri posebno rad dahovnikom streže, kadar mu ni treba seči v žep! — Našemu gospodu dobro stori, nam in naši okolici pa škodo. G. župnik, Vi pravite, da bo proti premestitvi samo ena hiša proti temu; n mislite pa, da smo v Zalogu sami »Cufini«. Pridite enkrat poslušat, kake hvalo ste si napravili, ker pravijo ljudje, kaj še ne bo prišel »feldejgmaister« po njega iz ta Spodnjih Gameljnov? — Ali delate po nauku »ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe?« Vaše dele je nasprotno; delate škodo in krivico in temu se smehljate kot eigan belemu kruhu. Hvalite se, da dobite želez. postajališče zraven pokolišča. To vam pa ne pride na misel, da bo notri postaja za Vas in nas — gotova! — Potem bode pa konec Vaših komedij! Peči zvon, kojega so napravili župljani po Vašem nasvetu, je največji na Kranjskem, to je istina, pa to nam nič ne koristi, ker ne poveste, koliko imame cerkvenega dolga. Bolje bi bilo, da bi preje dolg plačali, kakor se pa bahali z največjim zvonom. Sedaj pa oznanujete, da kdor ni dal za zvon, nima sploh nebone pravice v cerkvi; ne g. župnik kam pa sedaj?! — Ah biro imamo pa pravico dajati? Te bi znal tudi Turčin tako postopati da bi iz cerkve gonil in biro pobiral! Sedaj smo pa slišali, da mislijo Jokl pošte voziti v uniformi (cilindru!) kjer bo v svoje namene meso razvažal po Ljubljani, potem pa ne bo cesarska pošta ampak mesarska. Jokl čisti »gšfsmann« ste! Pri ljubljani Kozjakov Jokl »servus«, mi se še vidimo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. februarja.

— **Kukavno vlogo** igrajo nemški časnikarji v parlamentarnem dvo-boju dr. Tavčar contra minister Klein in prezident Gleispach. Govor dr. Tavčarja je imel velik materialen in moralen uspeh. Delegiranje mariborskega sodišča je razveljavljeno, minister je grazil, da nadsodišče v svoji tožadrevni odločbi ni navedlo razlogov delegiranja, in obljubil, da to odpravi. To je jako lep pozitivni uspeh. A nemški časnikarji se vendar zavzemajo za krivično, obojeno in razveljavljeno postopanje grofa Gleispacha. Kaj mislijo, da se ne more danes ali jutri tudi njim zgoditi kaj takega, kakor je Gleispach zdaj hotel storiti dr. Tavčarju? Sedaj svedo se brez skrbi. Naj kdo toži »Grazer Tagblatt« ali »Tagespost«! Če ima tisočkrat prav, če se mu je tisočkrat zgodila krivica, pri nemškona-cionalnih prototnikih ne bo ničesar opravil. Nemški časnikarji so v za-

Sam sebi nisem verjel ... Je li mogoče? ... Torej me vendar še nisi pozabila ...

Sel sem v dvorano. Nisem se zmenil ne za godbo, ne za zabavo, ampak poslovil sem se od svojih prijateljev z izgovorom, da moram hitro domov, pa še sam ne vem čemu. Oblekel sem se in odhitel v gluho noč ...

Hitel sem, kar sem najbolj mogel, da bi preje videl Tebe, o kateri sem že zdavnaj mislil, da si izgubljena zame. Koliko časa že nisem hitel tako veselih korakov kakor danes. Ko sem preje hodil sam, sem bil vedno tako žalosten ... Moje duše pa se je polasčalo hrepenenje po Tebi. Videl sem, povsod življenje in veselje. Zahrepenel sem i jaz po njem, pa najti ga nisem znal ... nisem mogel ...

Toda danes! Kako vse drugače hitim. Kaki občutki se porajajo danes v moji duši ... To vem samo jaz ... Prišel sem do cilja. Stal sem pred visoko hišo. Hitim po stopnicah ter pridem do vrat.

— Potrkam ...

»Prosto!« — — — — — in že sem v Tvojem objemu ... Zunaj pa je predpušna noč ...

Gospa Angela.

(Dalje.)

Minili so dnevi in tedni. Angela in Mirko sta se shajala vedno red-keje. Enkrat se je opravičil Mirko, češ, da ga zadržujejo uradni posli, drugič se je opravičila Angela, da ne utegne priti. Zgodilo se je tudi, da sta se dogovorila zaradi sestan-ka na tem ali onem kraju in da je po-tem eden izmed njiju izostal.

Angeliso dobre prijateljice vestno in natančno poročale vse, kar so iz-vedele o Mirku. Sicer so bile pre-pričane, da je med Angelo in med Mirkom vse pri kraju, da je bil Mirko odslovljen in da se je Angela zalju-bila v svojega moža, a sodile so, da Angelo vendar še vedno vse zanima, kar se tiče Mirka. In zato so ji po-ročale, kdaj in s kom so ga videle, kje hodi in kaj dela. Največkrat so ji vedele povedati, da so ga videle z gospodično Marico.

Mirko se je res izredno mnogo sukal okoli drobne in zgovorne gos-podične Marice. Spremljal jo je vedno, če jo je kje zalotil, jo odli-koval pred vsemi drugimi damami in imel zanj vedno šopek vijolic v žepu. Ali dvoril ji je samo namenom,

da bi jezil Angela in če mogoče obudil mnenje, da je samo zaradi Ma-ricce zapustil Angelo.

Angela je dobro spregledala ta maneuver, ali da bi Mirku vsaj v tem oziru ugodila, delala se je ljubo-sumno in nezadovoljno ter razža-lično. In Mirko je bil tega vedno vesel.

Angela je bila prepričana, da bi postala jako nesrečna in nekončno ljubosumna, če bi se Mirko zaljubil v kako drugo žensko bitje, ali na gospodično Marico ni mogla biti lju-bosumna.

»Prvič — je Marica dekle in Mirko se ne misli oženiti, posebno ne z dekletom, ki nima premoženja; drugič — je Marica sicer jako lju-bezniva in zabavna, tudi interesantna, če se jo dobro spozna, ali vendar neznanca.«

Gospa Angela se je pogledala v zrcalo in se sama sebi nasmehljala. Bila je prepričana, da Marica ž njo v nobenem oziru ne more tekmo-vati.

Tako je minilo poletje in prišla je jesen. Gledališče se je začelo in gospa Angela je hodila k vsaki pred-stavi. Ivo jo je vselej spremljal in ostal ves večer pri nji. Sedela sta

navadno sama v svoji loži, le časih ju je obiskal dr. Črnko. Angela in Mirko se že več tednov nista videla na samem. Videla sta se samo v ka-varni »Europa« ali na trgu, a govo-rila sta le malo. Čim se je začela približevati jesen, so sestanki do-cela ponehali.

To sezono se je gospa Angela zanimala za gledališče, kakor še nikdar nobeno leto. Prej je sploh le malo obiskovala gledališke predstave in zato je bilo gledališče zanj prava-zaprav nekaj popolnoma novega. Naj-večje veselje pa so ji delali pogo-vori z Ivom in dr. Črnkom v med-akth. Destikrat se je zgodilo, da je po predstavi povabila Ivo in dr. Črnka na čaj in da so do pozne noči pre-sedeli v živahnih pogovorih.

Ko je Mirko izvedel za te in-timne čajne večere, je kar divjal jeze in ljubosumnosti in delal strašne nas-keple proti dr. Črnku. Čisto nič ni dvomil sedaj, da spletke dr. Črnko proti njemu in da je dr. Črnko kriv, da je razmerje z Angelo po-stalo tako hladno. Svoje jeze tudi Angeli ni prikrival. Pozdravljaj jo je, kakor vsako drugo znano damo, a če je le količjak mogel, se ji je ognil. Mino njenega stanovanja ja

sploh ni več bilo in v gledališču je vedno sedel čisto pod njeno ložo, tako da je sploh ni mogel videti.

Gospodična Marica pa je imela tedaj lepo. Vsak večer, kadar je prišla v gledališče, je v foyerju srečala Mirka Tkaleca in vsak večer je de-bila šopek cvetlic. In če je s tem šopekom na prsih sedela poleg tole-te gospe mame v loži, tedaj je bilo Angeli vedno nekoliko težko pri-srou, kajti vedela je, kdo je Mari-ko poklonil šopek. Sovražila je to drobno dekletce prav odkritosrčno, a s pravo žensko lakavostjo je tudi uganila, da ji tega ne sme nikdar pokazati. Na-spretno. Bila je z Marico zelo pri-jazna. Čim je stopila v svojo ložo jo je ljubeznivo pozdravila, če jo je srečala na cesti, jo je prijateljsko ogovorila in časih jo je tudi kar po-ljala s seboj na svoje stanovanje. Za Mirka je nikdar ni vprašala in pra-s tem si je pridobila zaupanje gos-podične Marice ter izvedela vse kaj je hotela. Marica je bila jako po-nosna na to prijateljstvo lepe in ele-gantne gospe Angele Grebinove. Rada je občevala z njo in začela i-iskati ožjih stikov z Angelo. Mirk je škripal z zobmi, ko je to zapai-a govoriti se ni upal. (Dalje prib

vesti te brezmejne svobode očabni, ali priti za čas, ko se bo tudi njim tako merilo, kakor zdaj nam. Edino pošteno je pisala socialnodemokratska »Arbeiter-Zeitung«, najnesramnejše pa je pisal klerikalni »Vaterland«. To si je treba zapomniti.

— Odkritosrčna izpoved.

V radikalnem italijanskem glasilu, v »Indipendentu« od 13. t. m. čitamo, da je socialistični list »Lavoratore« predbacival cameristom, da so ti zadnji strahopetci, češ, da si ne upajo povesti, in (ako treba) tudi pred sodiščem javno poudarjati svojih političnih ciljev. »L'Indipendente« odgovarja, da je socializem lahko tako pisati in tudi pred sodniki zastopati svoja strankarska in politična načela, ker bi sodniki, ko bi slišali vse socialistični program, vzkliznili: »Saj tega prepričanja smo tudi mi!« Drugo pa da bi bilo — pravi »Indipendente« — ko bi kak »Indipendentov« somišljenik javno, (pa bilo to tudi v kaki krčmi) razvijal program in namene svoje stranke. Takega bi prav gotovo sodelo več mesecev strogega zapora!!! Bolj odkritosrčne izpovedi menda ni treba!!!

— **Promocija.** Na dunajskem vseučilišču je bil včeraj promoviran g. Rudolf Abram, tisknik tržaške čitalnice, doktorjem prava. Čestitamo!

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Danes zvečer se poje velika Bizetova opera »Karmen« z odličnim gostom gospodom Ernestom vitezom Camarotto v vlogi Don Josèa. Za današnji predstavo so vsi sedeži v parterju že razprodani in je na razpolago le še nekaj sedežev v III. vrsti balkona in na galeriji. — V soboto predstavlja se v drugič velika predpustna burka »Rusom na pomoč!« z gospodom Verovškom v vlogi Krakovčana Nazeta Jame. — Za prihodnji teden dogovarja se odbor z gospo Irmo Polakovo, članico kr. dež. gledališča v Zagrebu, za eno ali dvakratno gostovanje. Če se posreči priljubljeni umetnici dobiti za določeni dan dopust, nastopi že v torek, dne 21. t. m., v naslovni vlogi Offenbachove opere: »Le pa Helena« kot gost na slovenskem gledališču.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** prijavlja, da so znašali troški za božičnico, ki se je priredila na družbenem otroškem vrtnu na Jesenicah, glasom predloženih računov 231 K 7 h, s nabiranja je bilo v to svrbo 290 K 42 h. Čisti preostanek po 59 K 35 h pa je bil vodstvu blagajni vstopen. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Družba sv. Cirila in Metoda.** Občinski odborniki hajdinski so zdražili preprosto cevko za smokke na 7 K 39 v ter ta znesek doposlali našemu gl. denarščarstvu. Nasvet je izšel od preprostega kmeta prav v tej občini, ki stoji na braniku naše slovenske domovine. Ko radostno beležimo to vsemu za narod med našim kmetskimi ljudstvom, priporočamo vsakojake iznajdljivosti v prid naši družbi.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

— **Za mestne reveže** je podaril g. Anton Skubic, c. kr. gizmar, prof. v p., znesek 30 K.

— **Bob v Trnovem** ali XI. velika maskarada pevskega društva »Ljubljane« utegne sodeč po dosedanjih velikih pripravah postati ena najpomembnejših veselje letošnjega predpusta. Z dekoracijo dvorane, katere se vrši po načrtih g. Waldsteina, se je danes pričelo. Prijavilo se je tudi že mnogo originalnih mask, med temi veliki potujoči cirkus »Fekete« s svojim drežanim medvedom. S predprodajo vstopnic se je danes pričelo, ter se iste dobodo v trgovinah gg. Gottharda na Starem trgu, Dragotina Hribarja v Selesburgovih ulicah ter Frana Čudna v Prešernovih ulicah. Nadalje je iz prijaznosti prevzel predprodajo vstopnic tudi g. Lud. Černe, zlatar v Wolfvovih ulicah.

— **Uradniški plesni klub** opozarja s tem še enkrat svoje člane na zaključni venček, kateri se vrši v soboto dne 18. svečana t. l. v mali čitalniški dvorani »Narodnega doma«. Vstop je dovoljen le članom in povabljenim gostom.

— **Pogrebno društvo** Marijine bratovščine opozarja v današnjem inšeratu svoje člane na občni zbor, ki se bo vršil prihodnjo nedeljo dopoldne

v »Mestnem domu«. Ker bo treba posvetovanja glede novega pokopališča, kar je za društvo posebne važnosti, je želeli, da se člani mnogobrojno udeležijo obnege zboru. V preteklem letu je pristopilo k društvu 153 novih članov, pogrebov pa je bilo 139 velikih in 15 otroških, za kar se je izdalo 8735 K 86 v. Ker društvo vedno želi ustreči vsem željam svojih članov, je upati, da tudi letos pristop novih članov ne bo zaostal za lanskim.

— **Zadruga krojačev, klobočarjev, krznarjev in robačarjev v Ljubljani.** Na željo nekaterih gospe in gospodičin šivilj podpisani prijazno vabi vse cenjene p. n. šivilje na prijazen razgovor, ki se bo vršil izključno samo za ženske šivilje v ponedeljek, dne 20. februarja 1905. ob 2. uri popoldne v posebni sobi gostilne »pri Kroni«, (Gradišče št. 7). Ker imajo p. n. šivilje kot članice zadruge po zakonu iste pravice in dolžnosti kakor drugi člani, bi bilo želeli, da se tega razgovora vse cenjene p. n. šivilje gotovo udeležijo in da se med seboj dogovore, da ukreajo vse potrebno, kar bi bilo v korist posameznim članicam in v korist ženskemu krojaštvu sploh. Fran Jelovčnik, sklicatelj.

— **Predpustna veselica jeseniškega »Sokola«** je v klub nasprotovanju od nemške in najpogostejšemu klubovanju od klerikalne strani kar najsijajnejše uspela. Vršila se je v najdostojnejši obliki ter dosegla v gmoinem, kakor moralnem, čezru najlepši uspeh. Prostori kolodvorske restavracije bili so prenapolnjeni in šepav so se dali tudi privatni prostori na razpolago, moralno je mnogo ljudi oditi. Udeležili so se te veselice ne samo najbližnje csebe zgornje-savske doline, nego ljudstvo samo, osobito jeseniška okolica in zavedno delavstvo pokazalo je z mnogobrojno udeležbo svoje simpatije proti temu najodličnejšemu društvu jeseniške občine, katero je počelo s svojim samostavnim nastopom osredotočiti okoli sebe vse novo, nadebudno in svobodniško gibanje v naši dolini.

— **Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Jesenice in Koroško-Belo** bil je od starega odbora iznova sklican na 12. t. m. ob 4 uri popoldne v prostorih katoliškega delavskega društva na Savi. Veliko nejevolji, osobito med udeleženci naprednega mišljenja, vzbudilo je vedenje starega odbora, ki je hotel s svojo netočnostjo postaviti potrdilnost narodno-naprednih moči na preskušnjo. Svedeča sta se župnik Zatkovec in njegov kaplan Zibret pri tej priliki jako urezala, ko sta mislila, da bodo naši moške čakali na njihovo milost se vendar enkrat prikazati zborovalcem v spremstvu Petra Razmana in drugih hinarcev ter jih osrediti s svojo zveličevalno blizino. Ob 1/5 so se odstranili vsi narodno-napredni moške, si na cesti otepili prah s svojih čevljev ter podali v gostilno g. Mesarja na Jesenicah, kjer so cancelali novo podružnico za Jesenice, ki naj bi se posvetila ustanovitvi otroškega vrta na Jesenicah, osobito že radi tega, ker je za tako mlado deo pot na Savo predloga. Koj na mestu izvolil se je pripravljati odbor ter nabrala precejšnjo vsoto denarja. Tej novi podružnici želimo tudi mi najlepši uspeh.

— **Sama farbarija** je bila, ko je kaplanček Zibret prerokoval »naskok« liberalcev na klerikalce dne 12. t. m. Mi smo mnenja, da naskoka več treba ni, ko je padlo število članov katoliškega delavskega društva od skoro 250 na 90, in ko je danes jeseniški »Sokol«, katerega člani so vsi svobodni-samci, že skoro še enkrat močnejši ko katoliško delarsko društvo.

— **Olepevalno društvo v Rožni dolini pri Ljubljani** ima svoj ustanovni shod v gostilniških prostorih g. Podgorčeca v Rožni dolini v nedeljo, dne 19. t. m. Na sporedu je tudi predavanje o higijenskih odnošajih v »bivaljskih« in nasekih nah, predava član društva »Akade mijev« g. dr. Ivan Rohida.

— **Akademija.** V nedeljo je končal g. E. Gangl v telovadnici mestne reake v Idriji svoje tretje predavanje o slovenski literaturi. Svoja predavanja bo o priliki nadaljeval. — V nedeljo, dne 19. t. m., začne ob 5. uri popoldne g. prof. Jož. Reiser s predavanjem o svetlobi (z eksperimenti). V Idriji so doslej predavali: ravnatelj dr. Beuk dvakrat, prof. Reiser trikrat, prof. Piro trikrat in učitelj E. Gangl trikrat skupaj torej 11 predavaj. Povprečno je bilo pri vsakem predavanju po 600 ljudi, skupaj torej 6600 ukaželnega poslušalstva. Le tako vrolo in vztrajno naprej!

— **Narodna čitalnica v Škofji Loki** priredi dne 19. svečana v društvenih prostorih veselico, ki obeta, sodeč po pripravah, ki se že dlje časa marljivo vršijo, biti ena naj-

sijajnejših tukajšnjih predstav v letošnjem predpustu. Na programu je večja burka v štirih dejanjih s petjem in ples. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina z ozirom na to, da je čisti dobiček namenjen za popravilo gledališkega odra in napeljavno električno razsvetlavo v društvene prostore, za člane in nečlane: Numerirani sedeži I. in II. vrste 1 K 60 v.; III. in IV. vrste 1 K 30 v.; ostali sedeži po 1 K; stojišča 50 v. K obilni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

— **Logaški samci** prirede v nedeljo dne 19. svečana t. l. v prostorih hotela Kramar v Dolencem Lovatcu plesni venček, pri katerem sodeluje godba c. in kr. pešpolka št. 27 iz Ljubljane. Ker podvzetni odbor ni štedil niti truda niti stroškov, da zadovolji v vsakem oziru obiskovalce, je pričakovati obilne udeležbe tudi iz okolice.

— **Bratno društvo v Mokronogu** nasenja, da bo de za 18. t. m. določena veselica teden dni pozneje, t. j. 25. t. m.

— **Cvetje v snegu.** Še vlada mraz, še je sneg, a pomlad nas že pozdravlja. Ljubezniva prijateljica našega lista nam je iz K. panja poslala šep-k krasnih cvetlic v dokaz, da se je tam že oglašala pomlad.

— **Poneverjenje.** 20 let stara Marija Anžur, hči za obdobje Trebelno nastavljenega piemonške Frana Anžurja iz Dolgega Brda, je na pošti v Luviji prejela iz Amerike poslano vsoto 980 K, a ni denarja oddala adresatu Marija Anžur pravi, da ji je bil denar ukraden; za zdaj so je zaprli.

— **Nemška šola v Vojniku pri Celju** se razširi v trirazrednico. Ali so pač za to zakoniti pogoji? Nemških otrok je še na en razred premalo.

— **Savinski Sokol» v Mozirju** ima v nedeljo, dne 19. t. m. ob 3 uri pop. v »Narodni gostilni« v Mozirju svoj občni zbor.

— **»Trgovsko-obrtno društvo« v Gorici** naznanja, da so se pri občnem zboru dne 9. t. m. izvolili ter naposled konstituirali kot odbor sledeči gospodje: Jernej Kopač, svedčar in posestnik v Gorici, predsednikom. Ignac Kovač, trgovec z lesom, krčmar in posestnik v Ajdovščini, podpredsednikom. Rudolf Drufovka, trgovec v Gorici, blaginjakom in obenem tajnikom, Anton Jeretič, Albin Kregar, Anton Ivanov Pečenko, trgovci v Gorici, Alojz Križnik, kotlar v Kanalu, Lucijan Kovačič, trgovec in posestnik v Sv. Luciji, Gabrijel Gaspari, trgovec in posestnik v Komnu, Fran Štolfa, trgovec in posestnik v Sežani, Fran Prinčič, trgovec in posestnik v Kozani, kot ostalim odbornikom. Društvo se je ustanovilo jeseni l. 1898. Radi neugodnih političnih razmer se pa isto ni moglo razvijati in to posebno iz razloga, ker se je društvo premalo izogibalo političnih struj. Iz tega stališča se je pri občnem zboru in še posebej pri odborovi seji 13. februarja 1905. poudarjalo, da je društvena naloga v prvi vrsti stanovska in strokovna in da je načeloma izključiti ne le vmeševanje v politično delo, marveč se ima društvo skrbno ogibati sploh priti v dotik s katero si bodi stranko. Eno najvažnejših nalog ima trgovstvo in obrtništvo na Gorškem, kjer je od njegove organizacije takorekoč odvisna gospodarska in politična usoda dežele. Gorška deželna uprava je v rokah Italijanov vsled premoči zastopnikov trgovstva in obrtništva: kajti od 21 poslancev v deželnem zboru imajo Slovenci le 1 zastopnika trgov in 9 malega in velikega posestva, dočim imajo Italijani le 5 zastopnikov malega in velikega posestva in 6 mest in trgov (trgovsko-obrtno zbornice). S skrbno organizacijo trgovskega in obrtnega strahu pride slovenski element gotovo do veljave v onih korporacijah, katere končno odločajo politično usodo dežele. Trgovsko-obrtno društvo bo de skušalo priti v dotik s trgovstvom in obrtništvom sosednih slovenskih inonovin in pričakuje od medsebojne podpore boljših uspehov.

— **Umrl** je po dolgi bolezni g. Kar el Slavik oče tržaškega odvetnika g. Edvarda Slavika.

— **Morsko zdravilišče za otroke** ustanovi posebno društvo ob morakem nabrežju med Trstom in Koprom. V ta namen je že kupila 40 orlov sveta za 72 000 K.

— **»Arme Reisende«.** V Pulju je policija prejela dva potujoča nemška rokodelska pomočnika — eden je bil iz Gradača, drugi pa iz Pruske — ker sta napadla v neki hiši dve ženski zato, ker jima nista mogli dati kosila, temuž 20 vin. Saroveža sta imela okoli 20 K denarja.

— **Umrl** je v Kraljeviči bivši poveljnik 87 polka generalni major v pok. M. Münz l. pl. Münzthal.

— **Ljubljance v Belgradu.** Kakor čitamo v »Samoupravu«, je otvoril v Belgradu agenturisko in komisariatsko pisarno Ljubljance Mitoš F. Doberlet, katerega srbski listi, da ni rojen Srb, imenujejo kot dobrega Srba in zbog tega toplo priporočajo njegovo podjetje.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem dež. sodišču.

1.) Lovce Franceta Dolencu iz Skofje Loke, Andrej Hafner, je obstrlel srnjaka, ki ga pa ni dobil. Tega srnjaka je našel Gregor Porenta, cerkovnik iz Pevna. Zival je ležala v bližnjem gozdu v neki grapi. Prinesel je srnjaka domu, glavo in nekaj mesa je dal užitarju Tonetu Pikužu, da bi bil k stvari molčal, meso so doma pojedli, kožo je pa poslal Porenta Dolencu nazaj. Obsojen je bil na 10 dni zapora, žena Reza, sinova Juri in Grega pa vsak na 3 dni, Matevž Porenta in Pikuž pa vsak na 5 dni zapora. 2.) Avguštin Žilindra, mesarski pomočnik pri Franu Korencanu na Vrhniki, je vzel doma iz zaklenjene miznice zlat za 20 K, papirnate bankove za 20 K in tolar za 5 K. V Jelovškovi prodajalni je tudi izmaknil škafjo cigarete. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe. 3.) Fantje na Vojskem: Peter Likar, France Kogej, Jožef Gnezda in Jakob Erjavce so šli po noči 25. kimavca minulega leta pred domače župnišče, dobro vedoč, da je šel župnik v Idrijo; metali so skozi okna kamenje, razbili neki čeber in poškodovali vrtni plot. Na večna vrata, ki se zapirajo na znotraj, so prislonili dve precej močni deski, vleki za hišni zvonec, da bi prišel kdo od znotraj odpirat, da bi se deske nanj podrele. Obsojeni so bili vsak na 6 tednov težke ječe. 4.) Jakob Kokalj, dninar na Britofu, je prišel pred bajto svojega brata, v kateri je tudi nastanjen njegov svak z obdolženčev sestro. Zagrabil je kos opeke, jo vrgel skozi okno v sobo, v kateri je pestoval njegov brat sestričnega otroka; opeka je razbila šipo in zadela brata v ramo. Na bratove pripombe, če misli otroka ubiti, je odgovoril, da če ne bo tiho, bo otroka in sestro ustrelil. Razbijal je tudi s kolom po oknih in razbil več šip. Ropot je zbudil še spečo sestro in njene gamože, ki sta jela obdolženca miriti. Ker pa le ni odnehal, se je posrečilo svaku mu vzeti kol. Jakob Kokalj je pa začel iznova pobirati karmenje. To je bilo svaku vendar le preveč, udaril je obdolženca s kolom po roki in ga opasno poškodoval. Obdolženec se zagovarja s popolno pijanostjo, kar pa se mu ni posrečilo dokazati. Obsojen je bil na 10 mesecev težke ječe. 5.) Reza Grošelj, dekla, iz Otoč doma, je s ponarejenim pismom prevzela Marijano Breje iz Bistrice, češ, da jo pošlje Janez Kralj, žagar na Lipnici. Na ta način je obdolženka Marijano Breje osleparila za 60 K. Grošelj pravi, da je večkrat Kralju rekla, da bo na njegovo imevzel kaj denar v povračilo, ker ji ni hotel nič dati za nezakonskega otroka, ki ga je imela z njim, a je umrl, on ji je pa baje rekel: »Le daj, če kje kaj dobiš«. Obsojena je bila na 4 tedne ječe.

— **Nepošteva služkinja.** Dne 12. t. m. je g. Marija Vrhunčeva odpovedala služkinji Apoloniji A. službo, katere se je pa zato oškodovala s tem, da je pred odhodom pokradla iz podstrešja Korbarevi služkinji Mariji Starletovi za 8 K obleke.

— **Nesreča.** Včeraj popoldne je podrl izvozeček Ivan Kozjek na križpotu Dunajske ceste in Prešernovih ulic sprevodnika Jakoba Duhovnika ter ga telesno poškodoval.

— **Tatvina.** Sinoči je bila ključarskemu pomočniku Ivanu Ježovniku v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah ukradena rjava zimska suknja, vredna 30 kron.

— **Kužek pod električno železnico.** Včeraj je električni voz povozil na Zaloški cesti nekoga majhnega psička. Takoj je prišla po »mrtevca« neka dama s služkinjo, ga zavrila v ruho ter ga z veliko žalostjo odnesla za Ljubljano. Pri ceremo niji »ponesčenca« sta ženski delali take obrate, da so se odividei smejali do solz.

— **V nogo se je vsekali** Alojzij Lavrič iz Loškega potoka tako močno, da so ga morali privržati v deželno bolnišnico. Lavrič je bil v slavonskih šumah.

— **Pes je ugriznil** včeraj popoldne v Behoričevih ulicah šolskega učence Ruperta Krainerja. Pravijo, da je navedeni pes ugrizel že več ljudi.

— **Nagajivost.** Marija Trškana iz Hradeckega vasi se je pripeljala včeraj popoldne s tovarnim vozom na dolensko mitnico in obstala na električnem trgu. Ko je prišel električni voz, se mu ni hotela ogniti in je moral voznik ustaviti, da se ni zgodila kaka nesreča.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpravilo z južnega kolodvora v Ameriko 10 Slovencev in 16 Hrvatov. — Na Westfalsko je šlo 17 Slovencev, v Hrúsko pa 16 Hrvatov.

— **Iz Slavonije** je prišlo 30 šumarjev. — **Našel** se je mošnjenek z nekaj vinari denarja in tremi zlatimi prstani. Kdor ga je izgubil, naj se zglaši pri blaginiku okrajne bolniške blagajne v Gosposkih ulicah št. 12

* **Najnovejše novice.** — Kaplan — morilec. V Sedleu na Češkem je kaplan Anton Stolba streljal na sodnega pristava dr. Koblarja ter ga smrtno ranil. Tudi na sodnika Novaka je streljal, a ga le neznatno zadel. Potem se je kaplan sam ustrelil. Morilec je žrtva propadle sv. vavlaške posojilnice, kjer je izgubil celo svoje premoženje 6000 kron. Od takrat je postal melankoličen, dokler se mu ni omražil duh.

— **Kakor** čez 4000 let. V Madridu so obsodili urednika lista »Pais« zaradi razžaljenja nadškofa valencijskega v triletno ječo, štiriletno prognanstvo in 3000 pezet globe.

— **Pri** žrebanju 3%, zemeljsko kreditne srečke iz leta 1880 je dobila včeraj glavni dobiček 90.000 K serija 2027 št. 77.

— **Gospa** pl. Hervay je ničnostno pritožbo proti obsodbi zaradi napačnega javljenja umaknila. Ker je njena pritožba zaradi bigamije tudi odklonjena, mora sedaj nastopiti 4 mesečno kazen.

— **Nova** afera grofice Montignoso. Draždanski listi zanikajo veat, da se je grofica Montignoso odločila, izročiti dvoru svojo hčerko. Justični svetnik Körner zahteva v imenu kralja, naj dva psihstra preiščeta grofico. Apanaža se ji ustavi, ker je proti svoji obljubi izpovedala maršakaj.

* **Izseljevanje v Ameriko.** V polletju, katero se je končalo z 31. dec 1904 je prišlo v Zedinjene države 403 966 naseljenecov. Iz Rusije še nikoli ni prišlo toliko naseljenecov, kakor v minoletem polletju, namreč 86 191. Ti naseljeneci pa niso Rusi, temveč Čifuti, Finci in Poljaki.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 16. februarja. Poslanska zbornica nadaljuje tudi danes s proračunsko razpravo. Med drugimi je govoril italijanski poslanec Tambosi, ki je s hvalevredno odkritostjo priznal, da podpira Italija avstrijske Italijane v boju za uresničenje njihovih aspiracij. Prihodnja seja bo morda jutri, a gotovo to še ni.

Dunaj 16. februarja. V brambnem odseku pride danes popoldne na razpravo rekrutni zakon. Sodi se, da reši odsek še danes ves zakon, da se bo lahko že v torek v parlamentu vršilo tretje branje.

Dunaj 16. februarja. Vprašanje o zavarovanju za starost stopi danes v odločilni stadij. Sklican je socialno politični odsek, da se o stvari posvetuje. Toda načrt ima toliko nasprotnikov, da se je bati, da ga pokopljejo že v odseku.

Dunaj 16. februarja. Danes ima tiskovni odsek svojo prvo meritorno sejo.

Dunaj 16. februarja. Danes je bil minister grof Khuen-Hedervary pri cesarju v avdienci in mu poročal o otvoritvi ogrskega parlamenta. Danes sta prišla sem tudi Szell in Wekerle, ki ju je dal poklicati cesar. Szell je povedal, da ne ve nikake rešitve ogrske krize nasvetovati in je dostavil, da bo sedanja kriza najbrže jako dolga in jako težka.

Bruselj 16. februarja. Osební vlak v Gent je blizu postaje Melle trčil ob neki drugi vlak. Mnogo potnikov je ponesrečilo.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 16. februarja. Tretje rusko brodovje je odplulo, kakor žeporočamo zgoraj, včeraj iz Ljubave. Veliki knez Aleksej je inspical vse ladje, potem se je začel odhod. Križarka »Vladimir Monomah« je prva zapustila pristan. Ko se je stemnilo, so bile že vse ladje zunaj pristani.

Poslano.

Dobro znani kreaturi, ki je povzročila današnjo razglednico, v odgovor le to: Prirojena ti podlost ne dosega niti podplata mojega drevlja. 527 F. R.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

